
Van:

Verzonden: woensdag 23 augustus 2023 09:59

Onderwerp: agenda cie en Raad /onderwerp burgerinitiatief CO2 presentatieladder

Bijlagen: Opm. op HLT bijl. raadsvoorstel eind juli 10x.docx

-Aan de leden van de raad van Hillegom

-Van de indieners van het burgerinitiatief "HLT naar minder CO2"

In eind juli j.l. publiceerden b&w Teylingen hun positieve voorstel aan de raad over het certificeren van Teylingen voor de CO2 prestatieladder. Daarbij ging annex het negatieve advies van HLT.

Dat negatieve advies gaf ons aanleiding tot veel opmerkingen, zie bijlage. Daarom zenden wij het ook u t.k.n.

M. vr. gr.

mede namens (indiener Hillegom), (indiener Lisse)

indiener Teylingen tel.

N.B.:1 zoals zult merken bevat het raadsvoorstel van b&w Hillegom een zeer storende fout. Anders dan b&w Hillegom aangeven stellen b&w Teylingen hun raad voor wel te certificeren voor de Ladder

N.B.: 2 Desgewenst verstrekken wij graag toelichting

Van: indieners van het burgerinitiatief “HLT naar minder CO2”

Aan: raadsleden Teylingen

Geachte raadsleden

De indieners zijn zeer verheugd dat b&w Teylingen ondanks het negatieve advies van HLT toch de raad voorstellen Teylingen te certificeren voor de CO2 prestatieladder. Wij hopen van harte dat de raad dat volgt!

Met de bijgevoegde 9 opmerkingen willen en kunnen wij naar onze mening u duidelijk maken dat b&w terecht afwijken van een sterk rammelend HLT advies.

Opmerkingen van de indieners van het burgerinitiatief “HLT naar minder CO2” op Bijlage Toelichting bij reactie/vragen van initiatiefnemers CO2 prestatieladder d.d. 13 januari 2023.

Opmerking 1 Niet juist dat HLT advies met indieners is besproken

Op pagina 1 staat (1^e alinea): *We hebben onderstaande toelichting/reactie ook aan de initiatiefnemers gestuurd en deze nog met hen doorgesproken.*

Dit is niet correct. Deze toelichting/reactie is ons niet toegezonden. Dit stuk zagen eind juli 2023 bij het raadsvoorstel van b&w Teylingen voor de cie DEB op 6 september. Er is 1 keer met ons gesproken, alleen in oktober 2022 over het concept rapport van DDA. Na oktober 2022 is door ons enkele malen mondeling overleg gevraagd, maar HLT wilde dat niet.

Opmerking 2 Onterecht dat HLT zegt: al veel bereikt

Op pag. 3 onderaan vermeldt HLT: *er is al veel gedaan, veel bereikt (indicaties Klimaatmonitor), en dit traject zal waarschijnlijk hoge kosten met zich meebrengen.*

Ook wij zijn het er mee eens: er is wel e.e.a. gedaan. Of gezegd mag worden: veel gedaan en met name dat veel bereikt is, is naar onze mening onterecht.

Ter toelichting daarop het volgende.

In de **Reactie HLTsamen** onderaan pagina 2/bovenaan pagina 3, staat :

Nijmegen had (2021) een gemeentelijk CO2 uitstoot van ca. 39 kg per inwoner, Hilversum ca. 19 kg per inwoner en HLT ca. 7 kg per inwoner. Dus HLT doet het veel beter, lijkt het.

Een essentieel punt hierbij is echter: wat werd meegenomen in de uitstoot berekeningen?

Bij Nijmegen en Hilversum is meegenomen dat deze gemeenten eigen afvalbeheer hebben (zie websites van die gemeenten). Waarschijnlijk hebben ze, gelet op het feit dat het grotere gemeenten zijn (Nijmegen ca. 180.000 inwoners, Hilversum ca. 91.000) ook zelf voorzieningen zoals Provalu die mede voor de HLT gemeenten verzorgt.

Door HLT is niet meegenomen de CO2 uitstoot als gevolg van het afval en openbare ruimte beheer door Meerlanden voor de gemeenten Hillegom en Lisse. De uitstoot van Meerlanden was in 2021 5018 ton (gegevens website Meerlanden, in het kader van de transparantie vereist door het gecertificeerd zijn voor de CO2 prestatieladder).

Hillegom en Lisse zijn, samen met 6 andere gemeenten, eigenaar van de NV Meerlanden.

Hillegom en Lisse samen hebben ca. 12,5% van de inwoners in die 8 gemeenten. Op basis daarvan is het plausibel dat Hillegom + Lisse samen verantwoordelijk zijn voor ca. 12,5% van de voornoemde 5018 ton CO₂, dat is ca. 630 ton.

Ons is niet bekend hoeveel CO₂ uitstoot Provalu veroorzaakt. Echter, dit zal niet weinig zijn. Provalu heeft 5500 m² productie ruimte en ca. 300 productie medewerkers (gegevens website Provalu). Naast productie ruimte heeft Provalu ook productieapparatuur. Tevens heeft Provalu een wagenpark (kleine vrachtauto's e.d.), met name voor groen onderhoud.

Een ander punt betreft leerlingenvervoer en WMO vervoer. Dat vervoer zorgt voor nogal wat CO₂ uitstoot. Is dit vergelijkbaar bepaald voor bijvoorbeeld de grote gemeente Nijmegen enerzijds en anderzijds de kleinere HLT gemeenten?

Verder: als juist zou zijn dat de gemeentelijke organisatie van de HLT gemeenten slechts 7 ton CO₂ uitstoot jaarlijks per inwoner veroorzaakt terwijl dat voor Hilversum bijna 3 maal zo veel is en voor Nijmegen zelfs bijna 6 maal zoveel, zou HLT samen bekend staan als een bijzondere organisatie waar veel van te leren zou zijn.

Het voorgaande maakt naar onze mening plausibel dat HLT onterecht stelt dat er al veel bereikt is.

Het voorgaande staat los van het feit dat ook wij van mening zijn dat Meerlanden niet zou moeten worden meegenomen bij een certificering voor de CO₂ prestatieladder van de HLT gemeenten omdat Meerlanden zelf al is gecertificeerd voor de CO₂ prestatieladder. Dubbel certificeren is niet zinvol.

Voor wat betreft de kosten: in het raadsvoorstel wordt gemeld dat dit jaarlijks 12 tot € 15.000 euro per gemeente zou zijn plus de kosten van ambtelijke inzet. Dit is onjuist. Per gemeente zijn de jaarlijkse kosten ca. € 3.750 (alleen 1^e jaar bijna € 1000 meer); zie pag. 23 van het DDA rapport.

De kosten van de ambtelijke inzet hebben wij geen gegevens van. Bedacht moet worden dat verschuiving van inzet (in plaats van inzet op de huidige manier, inzet op certificering voor de CO₂ prestatieladder) tot gevolg heeft dat slechts deels van extra ambtelijke inzet sprake zal zijn.

Opmerking 3 Deels juist dat indieners het burgerinitiatief is ontraden

Op pagina 3 onderaan binnen de alinea ***Reactie HLT samen*** staat:

Voorafgaand aan de indiening van de burgerinitiatieven in drie gemeenten hebben we het indienen daarvan ambtelijk mondeling ontraden, om de redenen die hiervoor genoemd zijn: al veel gedaan, veel bereikt (indicaties Klimaatmonitor).

Het ambtelijk ontraden in dat stadium is deels juist. Het is gezegd in een telefoongesprek met een ambtenaar. Echter in contacten met andere ambtenaren werd juist gezegd: goede zaak, HLT certificeren voor de Ladder

Opmerking 4 HLT interpreteert praktische gids certificering onjuist

Op pagina 4 wordt in de alinea ***Reactie HLT samen*** een belangrijk punt uit de ***Bijlage bij de Praktische Gids voor (CO₂ prestatieladder certificering van)overheden: het in- of uitsluiten van verbonden partijen van de organisatorische grenzen voor gemeenten*** onterecht buiten beschouwing gelaten: zie "Stap 3 Definitieve selectie" daarin. Daar staat:

Een gemeente kan in samenspraak met zijn CI (certificerings instantie) echter besluiten om verbonden partijen toch mee te nemen, ondanks dat deze onder de 20%-grens vallen. Hierbij spelen de volgende overwegingen een rol:

1. materialiteit van de energiestromen van de verbonden partij;
2. of de activiteiten van de verbonden partij behoren tot de kerntaken van de gemeente;
3. zichtbaarheid van de activiteiten van de verbonden partij.

Alle 3 de voornoemde punten zijn van toepassing op Provalu. Dus is het logisch dat, gelet op de steeds weer beleden inzet van Teylingen op CO2 besparing dat Provalu wel wordt meegenomen in de Boundary voor certificering van Teylingen.

Het voorgaande impliceert ook dat op pagina 4 in de alinea **Reactie HLT samen** een belangrijke omissie staat; n.l. er mist de uitzonderingsregel bij de 20% grens.

Opmerking 5 Provalu moet wel in boundary

Gelet op de voorgaande opmerkingen zal duidelijk zijn dat de volgende uitspraken in pagina 5 in de alinea **Reactie HLT samen** niet juist zijn:

- Provalu: behoort niet binnen de boundary opgenomen te zijn
- De weergave van de CO2 uitstoot van de gemeentelijke organisatie is conform de vereisten die van toepassing zijn voor het vooronderzoek.

Opmerking 6 Gemeente is voor heel veel meer uitstoot verantwoordelijk

Bovenaan op pagina 6 staat:

Van belang is dat het hier moet gaan over een juist gebruik van de spelregels van het instrument CO2-prestatieladder. De initiatiefnemers betrekken meerdere malen zaken bij de te maken afwegingen, die niet direct met deze uitwerking conform de spelregels te maken heeft.

Bijvoorbeeld: In artikel 3.8 (van het DDA rapport) staan uitsluitingen genoemd: uitstootcategorieën die niet meegeteld moeten worden. Bijvoorbeeld: de CO2-uitstoot die gerelateerd is aan “spullen” is relevant voor het vraagstuk “minder CO2”, maar heeft geen plaats in dit vooronderzoek, conform de spelregels van de CO2-prestatieladder zelf.

Wij zijn het er uiteraard mee eens dat het hier moet gaan over een juist gebruik van de spelregels van het instrument CO2-prestatieladder. Daarom ook begrip voor het feit dat HLT aangeeft dat voor de CO2-uitstoot die gerelateerd is aan “spullen” eigenlijk geen plaats is dit vooronderzoek.

Omdat wij steeds weer merken dat velen de CO2 uitstoot als gevolg van spullen (algemeen, met name als gevolg van inkoop, de zogenaamde scope 3 uitstoot, een zeer, zeer substantiële uitstoot) buiten beschouwing laten hebben wij gemeend dit toch kort te moeten vermelden in onze reactie/vragen van 13 januari j.l. Het adstrueert het ingewikkelde van de energietransitie.

Opmerking 7 HLT geeft nog niet invulling aan 90% van het Ladder systeem

Op pagina 6 onderaan meldt HLT:

Hierbij de weergave van het model uit het rapport. Hierin zijn ook weegfactoren opgenomen van het relatieve belang per onderdeel. Dit om duidelijk te maken dat we naar onze mening invulling geven aan 90% van het model zonder de CO2 prestatieladder daadwerkelijk te gebruiken.

Als wij de weegfactoren Inzicht (40%), Reductie (30%) en Transparantie (20%) optellen komen we inderdaad op 90 %.

Echter op het punt van reductie ontbreekt nog node bestuurlijk vastgestelde uitstoot-reductie voor korte termijn, een essentieel punt in de Ladder systematiek.

Op het punt van Transparantie komen de HLT gemeenten niet op 20 % omdat dan geheel moet zijn voldaan aan de transparantie eis van het CO2 prestatieladder systeem.

En dat is naar onze mening niet het geval. Toelichting:

Op pagina 7 in de alinea **Reactie HLT samen** onderaan staat dat *de HLT gemeenten de eigen resultaten kunnen en willen onderdeel laten worden van de jaarverslagen duurzame ontwikkelingen*. Tot op heden gebeurt dit echter niet.

Ook staat hier:

Bij de voortzetting van maatregelen en sturing richten we ons op direct betrokkenen; dat draagt bij aan effectiviteit en efficiency binnen de organisatie.

Uiteraard zal niet iedere HLT medewerker evenveel communicatie behoeven te verstouwen.

Maar in de energietransitie communicatie van HLT staat naar onze mening terecht dat van iedereen medewerking aan die transitie wordt verwacht. Juist omdat gedragsverandering essentieel is, het zijn mensen die het doen. Transparantie als bedoeld in het CO2 prestatieladder systeem is duidelijk breder bedoeld dan alleen naar de direct betrokken van de HLT organisatie.

Conclusie: HLT geeft zeker nog niet invulling aan 90% van het CO2 prestatieladder model zonder dat HLT dat model ook daadwerkelijk gebruikt.

Opmerking 8 Door raad vaststellen doel voor minder uitstoot korte termijn

Op pagina 8, in de eerste gemelde **Reactie HLTsamen**, staat onder meer:

We hebben overigens wel contact opgenomen met Provalu over hun energieconsumptie en mogelijke samenwerking voor de reductie van CO2.

Wij initiatiefnemers denken dat, gelet op de gemeentelijke verantwoordelijkheid, hierover ook bestuurlijk contact moet zijn met Provalu.

Hierin meldt HLT tevens:

Hiervoor hebben we al aangegeven dat we onszelf al jaren sturen op weg naar een 0-balans voor CO2-uitstoot, via eigen energieproductie. We beschouwen dat doel als realistisch en haalbaar voor 2030, maar mogelijk al voor 2025. Voorbeeld: als we binnen HLTsamen via één of enkele opwekprojecten 637 ton CO2 kunnen besparen, hebben we het doel van een CO2-balans op 0 bereikt. Daarvoor zijn naar schatting 3500-4000 geplaatste panelen nodig via één of meerdere gemeentelijke projecten.

Prima dat HLT een doel noemt voor o-balans CO2 uitstoot. Echter wij achten het van groot belang dat dergelijke doelen bestuurlijk worden vastgesteld en geaccordeerd door de raad.

En uiteraard, gelet op het voorgaande, zijn wij van mening dat veel meer, nader exacter te bepalen aantallen zonnepanelen en/of bijvoorbeeld kleine windturbines tot as hoogte 15 m nodig zijn.

Opmerking 9 Vermoeden gemeente zet vooral in op maatregelen meerjarig onderhoud

Op pagina 9, 2^e helft staat in **Reactie HLTsamen** onder meer:

De constatering dat de gemeente vooral inzet op maatregelen gekoppeld aan meerjarig onderhoud is niet juist.

Wij vermoeden dat dit wel juist is. Om maar een paar indicaties te noemen:

Er ontbreekt een reactie van HLT op onze suggestie dat de beheerders van de gemeentelijke gebouwen aan de energiecoaches advies vragen. Ook blijkt bijvoorbeeld dat een simpel iets als het aanwezig zijn van isolatiemateriaal tussen buitenmuur en verwarmingselementen

ontbreekt in het bestuurscentrum.

N.B.: Teylingen heeft 70 gebouwen in eigendom, Lisse 40 en Hillegom 23.
